

Raport roczny 2004

amnesty
international

Amnesty International Polska

Polska sekcja Amnesty International w 2004 r. otrzymała status organizacji pożytku publicznego. Pozwala to m.in. na korzystanie z możliwości pozyskiwania funduszy z 1% podatków płaconych przez Polaków.

Podczas Walnego Zgromadzenia AI wybrano nowe władze. Prezeską sekcji została Kinga Dąbrowska. Podjęto także decyzję o przeniesieniu głównego biura stowarzyszenia z Gdańska do Warszawy.

W 2004 roku pozyskaliśmy ponad 900 donatorów i donorek, czyli osób przekazujących regularnie pewne kwoty pieniędzy na rzecz Amnesty.

Wizja

Wizją Amnesty International jest świat, w którym każdemu człowiekowi przysługują prawa zapisane w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i innych uznanych międzynarodowych standardach praw człowieka.

Misja

Aby urzeczywistnić tę wizję, Amnesty International podejmuje działania zmierzające do przeciwstawiania się poważnym naruszeniom prawa każdego człowieka do fizycznej i psychicznej integralności, do wolności sumienia i wypowiedzi, oraz do traktowania wolnego od dyskryminacji. Działania te prowadzone są w szerszym kontekście promowania wszystkich praw człowieka.

Kim jesteśmy?

Amnesty International jest ogólnosiwiatowym ruchem ludzi działających na rzecz praw człowieka, nagrodzonym Pokojową Nagrodą Nobla w 1977 r. Jej członkowie dobrowolnie poświęcają swój czas i energię, solidaryzując się z ofiarami przypadków naruszeń praw człowieka.

Podstawową formą działalności Amnesty International jest prowadzenie kampanii. AI bada, dokumentuje i publikuje raporty o przypadkach naruszeń praw człowieka, ale na tym jej praca się nie kończy. Członkowie AI podejmują praktyczne i skuteczne kroki w celu powstrzymania tych naruszeń.

Naszym znakiem jest okolona drutem kolczastym świeca, a inspiracją do dokonania takiego właśnie wyboru było stare chińskie przysłowie wielokrotnie spotykane w literaturze angielskiej: lepiej zapal świecę, niż byś miał przeklinać ciemność. W ten sposób znak Amnesty International, jej znane dzisiaj na całym świecie logo, stał się symbolem nadziei dla tych wszystkich, którzy bezprawnie znaleźli się za kolczastym drutem – których pozbawiono tej podstawowej wartości przydanej istocie ludzkiej, jaką jest wolność.

Listy ratujące życie

Pilne Akcje Amnesty International to jeden ze sposobów ratowania na całym świecie więźniów politycznych, którzy są torturowani, których wkrótce czeka egzekucja, którzy nie otrzymują koniecznej opieki medycznej, którzy zaginęli ujęci przez służby bezpieczeństwa lub są ofiarami niesprawiedliwych procesów.

W ramach sieci Pilnych Akcji tysiące sympatyków i sympatyczek AI wysłały listy do władz wielu krajów w odpowiedzi na konkretne przypadki łamania praw człowieka. Z inicjatywy polskiej sekcji AI odbyła się V już edycja Międzynarodowego Maratonu Pisania Listów. Przez 24 godziny w 30 miastach w Polsce i 30 krajach na świecie napisano ponad 60 tysięcy listów! Dzięki takim listom w 2004 roku zwolniono 107 więźniów, wstrzymano wykonanie 16 egzekucji, zniesiono 11 wyroków śmierci, a rodziny i bliscy ofiar otrzymały wyrazy solidarności z całego świata.

Maraton Pisania Listów w Katowicach © AI

Chiny

Dziesiątki tysięcy ludzi arbitralnie zatrzymywanych lub więzionych za pokojowe wyrażanie swoich praw do swobodnego wypowiedzenia się, stowarzyszenia, lub przekonań, wysokie wyroki więzienia, 3400 egzekucji, prześladowanie członków ruchu duchowego Falun Gong, więzienie i torturowanie tybetańskich mnichów – to chińska rzeczywistość.

Termin zawieszenia wykonania kary śmierci na tybetańskim duchownym i autorytecie religijnym, Tenzinie Delku Rinpocze upływał 2 grudnia 2004. Zadaniem Amnesty International było niedopuszczenie do wykonania kary śmierci, ciężącej na mnichu, a także umożliwienie powtórnego procesu zgodnego ze standardami prawnymi lub też jego uwolnienie. Zebrano ponad 1000 podpisów pod petycjami, manifestowano pod ambasadą chińską, a list otwarty do polskich władz podpisali m.in. Henryk Wujec, ks. Adam Boniecki, Danuta Kuroń. W styczniu nadeszła informacja, że kara śmierci Tenzina Deleka zostanie zamieniona na dożywocie. Członkowie i członkinie Amnesty apelowali także o zaprzestanie prześladowań muzułmańskiej mniejszości Ujgurów, a 4 czerwca tradycyjnie przypomniano o masakrze na placu Tiananmen, za którą do dzisiaj nikt nie poniósł odpowiedzialności.

Tybetański mnich
Tenzin Delek Rinpoche © PSPT

Rosja i Białoruś

Nękanie, aresztowania i prześladowania obrońców praw człowieka to na Białorusi rzeczywistość. W Rosji ok. 14 tysięcy kobiet rocznie ginie w wyniku przemocy domowej, która nie jest karana. Stosowanie tortur na posterunkach milicji, okrutne, nieludzkie i poniżające traktowanie ludzi w zatłoczonych więzieniach, przemoc na tle rasistowskim stosowana wobec mniejszości etnicznych i religijnych, porwania i „zaginięcia” w Czeczenii – to oblicze współczesnej Rosji. Podczas meczu Lech Poznań – Terek Grozny grupa poznańska zorganizowała happening przypominający o sytuacji praw człowieka w Czeczenii.

Ponadto odbyły się akcje w sprawie Igora Sutiagina, rosyjskiego naukowca skazanego za szpiegostwo; dwóch białoruskich więźniów sumienia skazanych za publikację wiersza oraz akcja „Białoruś i Uzbekistan: Ostatni kaci” – podczas których przygotowano opisy przypadków osób znajdujących się w celi śmierci i petycje do władz tych krajów z prośbą o zaprzestanie wykonywania i zniesienie kary śmierci.

Tulipanowe petycje © E. Bajbak

Turcja

Systematyczne stosowanie tortur i rozpowszechnienie tego zjawiska w Turcji naraża niemal każdego na niebezpieczeństwo bycia torturowanym. Aresztowane kobiety w Turcji narażone są na przemoc seksualną ze strony funkcjonariuszy państwowych sił bezpieczeństwa. Parlamentarzyści podnoszą kwestię Kurdów zostających skazani na 15 lat więzienia za niewłaściwy kolor stroju. Akcja „Schroniska zamiast cmentarzy!” – była poświęcona bezpieczeństwu tureckich kobiet uciekających przed przemocą domową. W czasie jej trwania zbierano podpisy po petycjami, wysyłano listy indywidualne. Składano tulipany-origami, na których następnie zbierane były podpisy pod załączaną petycją; na zakończenie akcji tulipany zostały przekazane ambasadzie.

W roku 2004 polska sekcja Amnesty International zaangażowała się w dwa przypadki uchodźców z Turcji zagrożonych ekstradycją z Polski. Wystosowano apele do polskich władz, współpracowano z adwokatami uchodźców, koordynator zespołu tureckiego wziął udział w jednej z rozpraw sądowych. Oba procesy zostały wygrane przez obronę. Jeden z uchodźców przebywa obecnie w Niemczech, drugi otrzymał status uchodźcy w Polsce, bierze udział w programie adaptacyjnym, koordynator zespołu ds. Turcji pozostaje z nim w stałym kontakcie.

Kampania Stop przemocy wobec kobiet

**STOP
PRZEMOCY
WOBEC
Kobiet**

Przed wylotem na turniej Grand Prix do Japonii, na konferencji prasowej, drużyna polskich siatkarek, mistrzyń Europy, pozostawiła ślady dłoni i autografy na transparencie kampanii „Stop przemocy wobec kobiet”, dołączając w ten sposób do milionów osób, opowiadających się przeciwko przemocy, której każdego dnia doświadczają kobiety na całym świecie.

W dniach 25 listopada – 10 grudnia 2004 roku polska sekcja Amnesty International wzięła udział w akcji 16 dni przeciwko przemocy wobec kobiet. Zorganizowano m.in. konferencje prasowe w Warszawie, Wrocławiu i Łodzi, pokaz filmów na Uniwersytecie Wrocławskim; akcję ulotkową w Dąbrowie Górniczej; koncert w Zielonej Górze; happening odbijania dłoni na płótnie w Poznaniu; przedstawienie teatralne „Monologi waginy” i panel dyskusyjny „Źródła i przejawy przemocy wobec kobiet” w Lublinie oraz pokaz filmu „Pręgi” w Radomiu. Przedstawiciele i przedstawicielki Amnesty wzięli też udział w dyskusji „Portret sprawcy i ofiary” w Sosnowcu; seminarium „W koalicji przeciw krzywdzeniu kobiet”; panelu „Raport o przemocy wobec kobiet oraz praktyczne zagadnienia pracy z ofiarami przemocy i dyskryminacji” w Krakowie oraz marszu „Odzyskać noc” w Warszawie. Poza akcjami publicznymi organizowanymi w Warszawie i przez grupy lokalne, w prasie pojawiła się kampania społeczna poświęcona kwestii przemocy wobec kobiet. Kampania została przygotowana dzięki pomocy agencji reklamowej PZL, domu mediowego Mindshare, agencji modelek Mango oraz fotografa Tomka Sikory. Ruszyła również nowa strona kampanii www.amnesty.org.pl/kampania przygotowana bezpłatnie przez firmę Janmedia.

Drużyna polskich siatkarek wspiera kampanię „Stop przemocy wobec kobiet” © A. Nurkiewicz

Amnesty na przystanku Woodstock © AI

sprawa, że te narzędzia zbrodni trafiają w ręce morderców, to przede wszystkim lukratywny interes. I nikt nie ma nad nim kontroli. Na świecie jest 639 milionów sztuk broni lekkiej, oznacza to, że na dziesięć osób przypada jedna sztuka broni palnej. Produkuje je ponad 1000 przedsiębiorstw z co najmniej 98 państw

Na festiwalu Woodstock, w którym uczestniczyło ok. 250 tys. uczestników zrobiono prawie 900 zdjęć do fotopetycji, będących wyrazem poparcia dla Traktatu o handlu bronią, zebrano ponad 1000 podpisów pod petycjami dotyczącymi kryzysu w Farfurze w Sudanie i petycjami. Kilka tysięcy osób skorzystało z materiałów poświęconych kampanii „Broń kontrolowana” prowadzonej przez Amnesty International.

Kampania broń kontrolowana

Raport finansowy

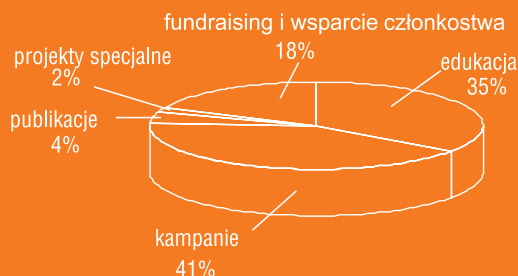
Struktura kosztów

Administracja
337 725,06,

Działalność statutowa
455 380,71

Koszty działalności statutowej

Edukacja o prawach człowieka

Szkolenie nauczycieli w Krakowie © AI

W 2004 r. we współpracy z Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie przeszkolono kolejną grupę edukatorów i edukatorek Amnesty International. Do 6 głównych regionów, w których prowadzona jest działalność edukacyjna Amnesty International dołączył region dolnośląski. Szkolenia obejmowały wprowadzenie do tematyki praw człowieka oraz międzynarodowego i krajowego systemu ochrony praw człowieka, elementy warsztatów poświęconych przeciwdziałaniu nietolerancji i dyskryminacji, pracy w grupie oraz metodyce nauczania o prawach człowieka. Każda z osób przeszkolonych, posiada stosowny certyfikat uprawniający do prowadzenia edukacji o prawach człowieka dla Amnesty International oraz certyfikat ukończenia formy doskonalenia zawodowego Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie.

W całej Polsce działa obecnie kilkadziesiąt Szkolnych Grup AI, które aktywnie włączają się w działalność na rzecz praw człowieka, uczestnicząc m.in. w akcjach organizowanych przez Amnesty International.

W 2004 r. odbyło się także 6 szkoleń regionalnych dla nauczycieli i nauczycielek, w których obok zajęć teoretycznych dotyczących praw człowieka, zachęcaliśmy do włączenia się w działalność Amnesty International w ramach szkolnych grup AI.

W październiku rozstrzygnięto, wspólnie z Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli, konkurs dla nauczycieli i nauczycielek na scenariusz lub cykl scenariuszy lekcji poświęconych tematyce praw człowieka oraz tolerancji.

W ramach współpracy ze Związkiem Harcerstwa Polskiego powstała harcerska sieć liderów praw człowieka.

Szkolenie harcerzy ZHP w Olsztynku © AI

Nagroda Dziennikarska

Natalia Bloch - laureatka Nagrody Dziennikarskiej AI 2004 © Michał Missala

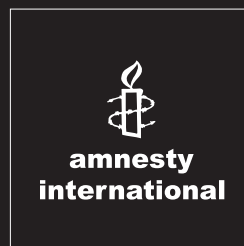
W Międzynarodowym Dniu Praw Człowieka rozstrzygnięto konkurs o Nagrodę Dziennikarską Amnesty International 2004 za najlepszy tekst poświęcony prawom człowieka. Statuetkę przyznano Natalii Bloch za artykuł „Nie jestem Buddami. Tybetański ruch na uchodźctwie”, poświęcony teraźniejszości i przyszłości walki Tybetańczyków, opublikowany w „Pulsie Świata”.

Nagrody przyznała kapituła w składzie: profesor Andrzej Zoll – Rzecznik Praw Obywatelskich, Krystyna Kurczab-Redlich – niezależna dziennikarka, laureatka Nagrody Dziennikarskiej AI 2003, Piotr Zaremba – publicysta, Konstanty Gebert – publicysta, Kinga Dąbrowska – prezeska Amnesty International Polska.

Rdzenna Ludność Ameryki Łacińskiej

Indianie i Indianki zamieszkujący obydwie Ameryki wciąż są dyskryminowani, a osoby, bądź instytucje, które łamią ich prawa, często pozostają bezkarne.

W 2004 r. przygotowano petycję w sprawie Rapossa/Serra do Sol w Brazylii - terenu indiańskiego, na którym w wyniku konfliktów z właścicielami ziemskimi, osadnikami oraz policją zginęło w ciągu ostatnich lat przynajmniej 12 Indian. Przetłumaczono na język polski i umieszczono na stronie internetowej raport o gwałtach na kobietach indiańskich popełnianych przez żołnierzy w meksykańskim Guerrero.

BIURO STOWARZYSZENIA AMNESTY INTERNATIONAL
ul. Piękna 66a, lokal 2, 00-672 Warszawa
tel/fax 022 827 60 00
e-mail: amnesty@amnesty.org.pl www.amnesty.org.pl
konto: Bank Zachodni WBK S.A.
6 0/Gdansk 85 1090 1098 0000 0000 0959 0181